

AUTISME BLADET

NR. 04 • DEC. 2003

Introduktion til ABA

Side 3

**ABA og evaluering af
behandling i Norge**

Side 12

ABA og integration på Island

Side 17

**ABA og forældreinddragelse
i Sverige**

Side 20

**ABA og forsøgsprojekt i
Dansk børnehave**

Side 25

**Erhvervstræningen på
Nord-Bo**

Side 33

Autismebladet udgives af
Videnscenter for Autisme.

Ansvarshavende redaktør:
Jannik Beyer.

Redaktion:
Charlotte Holmer Jørgensen
og Aage Sinkbæk.

Layout og produktion:
Lora Grafisk aps.

Oplag: 2.900 stk.

ISSN: 1396-1993.

Eftertryk tilladt med kilde-
angivelse.

Bladet sendes gratis til
institutioner, der har et
særligt identifikationsmiljø
for personer med autisme
og til nøglepersoner i for-
valtningen.

Andre kan abonnere på
bladet mod betaling af
forsendelsesomkostninger
kr. 125,- pr. år.
Abonnementsåret følger
kalenderåret.

Videnscenter for Autisme
Kongevejen 256
2830 Virum.
Tlf.: 4511 4191.
Fax: 4511 4185.
E-mail:
info@autisme.dk

Videnscentret er lands-
dækkende, etableret af
Amtsrådsforeningen med
Københavns Amt som
driftsherre.

Jannik Beyer
Centerleder
E-mail:
jb@autisme.dk

Charlotte Holmer
Jørgensen
Informations-
medarbejder
E-mail:
chj@autisme.dk

Aage Sinkbæk
Informations-
medarbejder
E-mail:
as@autisme.dk

Alice Nielsen
Bogholder
E-mail:
alicen@kbhamt.dk

Mette Willén
Assistent
E-mail:
mw@autisme.dk

Om dette temanummer

Vi har valgt at afslutte året med et temanummer om ABA. Dette sker på baggrund af den store efterspørgsel, der i årets løb har været efter information om netop dette undervisningsprogram. Internationalt er ABA ikke noget nyt program, men da det først nu har fået et reelt fodfæste i Danmark, er manglen på dansksproget information om programmet åbenlys. Fraværet af ajourført information er blevet yderligere forstærket af, at ABA programmet har gennemgået en betydelig udvikling i de seneste 10 år.

ABA programmet har, i den form vi kender det i Danmark, primært sigte imod den tidlige intervention. Det er et intensivt program, som stiller betydelige krav til såvel forældre som institutioner, men det er tillige et program, hvis grundelementer enhver, som arbejder med autisme, kan have stor nytte af at kende.

Ud over beskrivelsen af ABA bringer bladet en beskrivelse af dagtilbudet og erhvervstræningen på Nord-Bo samt af et fælles amts- og primærkommunalt projekt i Frederiksborg Amt sigtende på inklusion i folkeskolen.

Endelig er der i dette nummer af Autismebladet omtalt en række nye bøger - heriblandt de første 4 bøger i en ny bogserie, som Videnscentret er i færd med at udgive. Bogserien vil blive udvidet i løbet af de kommende måneder, så den kommer til at dække en række forskellige aldersgrupper og funktionsniveauer inden for autismespektret - med særlig fokus på områder som pædagogik, selvforståelse og inklusion i samfundet.

God læselyst - og godt nytår

Jannik Beyer

Indhold

ABA metoden - erfaringer fra de nordiske lande ..... side 3	Forældreinddragelse i intensiv ABA-behandling - de svenske erfaringer ..... side 20
Introduktion til ABA En kort introduktion til anvendt adfærdsanalyse..... side 3	Dansk ABA-forsøgsprojekt i en børnehave ..... side 25
ABA-ordliste ..... side 8	Nord-Bo - En beskrivelse af mulighederne for VUC studier, praktik- og jobtræning i dagtilbudet på Nord-Bo ..... side 33
Netværk om autisme og synshandicap ..... side 10	Nyt fra stat, amter og kommuner .... side 38
Effekter af adfærdsanalytisk behandling - nye opfølgingsdata ..... side 12	Nye bøger fra videnscentret ..... side 42
Integration af børn med autisme i ABA behandlingsforløb - de islandske erfaringer ..... side 17	Omtaler & Anmeldelse ..... side 46